

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційним зверненням громадянина
Макоянікова Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення
положень пункту 1 частини другої статті 17
Кодексу адміністративного судочинства України, пунктів 4, 5
частини четвертої статті 328
Цивільного процесуального кодексу України, частини другої статті 388
Кримінально-процесуального кодексу України

м. Київ
7 лютого 2012 року
№ 3-у/2012

Справа № 2-3/2012

Конституційний Суд України у складі суддів:

Винокурова Сергія Маркіяновича — головуючого,
Бауліна Юрія Васильовича,
Бринцева Василя Дмитровича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Колоса Михайла Івановича,
Лилака Дмитра Дмитровича,
Маркуш Марії Андріївни,
Пасенюка Олександра Михайловича — доповідача,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Стецюка Петра Богдановича,
Стрижака Андрія Андрійовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Макоянікова Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень пункту 1 частини другої статті 17 Кодексу адміністративного судочинства України, пунктів 4, 5 частини четвертої (за конституційним зверненням — частини третьої) статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, частини другої статті 388 Кримінально-процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Пасенюка О. М. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

У С Т А Н О В И В :

1. Громадянин Макоїніков В. В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положення пункту 1 частини другої статті 17 Кодексу адміністративного судочинства України (далі — КАС України) в аспекті питання, чи належать до адміністративної юрисдикції спори щодо оскарження бездіяльності органу дізнання, слідчого, прокурора, допущеної з приводу заяви про злочин, а також положень пунктів 4, 5 частини третьої статті 328 Цивільного процесуального кодексу України (далі — ЦПК України), частини другої статті 388 Кримінально-процесуального кодексу України (далі — КПК України) щодо наділення судді-доповідача правом одноособово відмовляти у відкритті касаційного провадження з мотивів необґрунтованості касаційної скарги.

Необхідність в офіційному тлумаченні положення пункту 1 частини другої статті 17 КАС України автор клопотання мотивує неоднаковим його застосуванням адміністративними судами, що зумовлює ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах.

Обґрунтовуючи свою позицію, Макоїніков В. В. посилається, зокрема, на ухвали Вищого адміністративного суду України від 30 травня 2007 року, від 17 січня 2008 року, відповідно до яких оскарження бездіяльності уповноважених суб'єктів (органів дізнання, слідства, прокуратури) з приводу заяв і повідомлень про злочин здійснюється у порядку адміністративного судочинства, оскільки в кримінально-процесуальному законодавстві не визначено процедури розгляду таких скарг, а також на ухвалу Вищого адміністративного суду України від 30 березня 2011 року, у якій за аналогічних обставин було сформульовано протилежну правову позицію — діяльність органів державної влади щодо розгляду заяви про злочин врегульовано нормами кримінально-процесуального законодавства України, тому скарги з приводу такої діяльності в порядку адміністративного судочинства розглядатися не можуть.

Суб'єкт права на конституційне звернення зазначає, що відсутність єдиної судової практики, правова невизначеність щодо вказаного питання призвели до закриття провадження у справі за його позовом, чим порушено його право на судовий захист, гарантоване статтею 55 Конституції України, пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.

Макоїніков В. В. також ставить питання про визнання неконституційними пунктів 4, 5 частини третьої статті 328 ЦПК України та частини другої статті 388 КПК України. Свою позицію автор клопотання доводить тим, що згідно з цими положеннями суддю-доповідача наділено правом одноособово відмовляти у відкритті касаційного провадження з мотивів необґрунтованості касаційної скарги, чим порушено конституційну заборону делегування функцій судів іншим органам, заборону звуження конституційних прав особи.

Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку здійснення судочинства» від 20 грудня 2011 року № 4176-VI (Офіційний вісник України, 2012 р., № 4, ст. 117), який набрав чинності 15 січня 2012 року, до ЦПК України внесено зміни, відповідно до яких частину третю

статті 328 ЦПК України слід вважати частиною четвертою цієї статті. При цьому зміст названої частини змін не зазнав.

2. Конституційний Суд України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Третьою колегією суддів Конституційного Суду України процесуальної ухвали від 31 січня 2012 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі, виходить з такого.

2.1. Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційному зверненні має зазначатися обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України (пункт 4 частини другої статті 42); підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94).

Юрисдикційна належність спорів щодо оскарження бездіяльності органу дізнання (слідства, прокуратури), допущеної з приводу заяви про злочин, у законодавстві про адміністративне судочинство регулюється частиною другою статті 2, пунктом 1 частини другої, пунктом 2 частини третьої статті 17 КАС України.

В аспекті аналогічного питання Конституційний Суд України дав офіційне тлумачення положень частини другої статті 2, пункту 2 частини третьої статті 17 КАС України у їх системному зв'язку зі статтею 97 КПК України, роз'яснивши, що «скарги осіб стосовно прийняття рішень, вчинення дій або допущення бездіяльності суб'єктом владних повноважень щодо заяв і повідомлень про вчинені або підготовлювані злочини суди повинні розглядати і вирішувати у кримінальному судочинстві» (пункт 2 резолютивної частини Рішення від 14 грудня 2011 року № 19-рп/2011).

Таким чином, необхідність в офіційному тлумаченні положення пункту 1 частини другої статті 17 КАС України в аспекті питання, порушеного Макоїнковим В. В., на цей час відпала.

Враховуючи викладене, Конституційний Суд України дійшов висновку, що в цій частині конституційного звернення на підставі пункту 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» слід відмовити у відкритті конституційного провадження.

2.2. Згідно з частиною першою статті 150 Конституції України, статтями 13, 40 Закону України «Про Конституційний Суд України» питання про конституційність законів України мають право порушувати Президент України, не менш як сорок п'ять народних депутатів України, Верховний Суд України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Верховна Рада Автономної Республіки Крим. Громадянин не є суб'єктом права на конституційне подання щодо конституційності законів України.

Оскільки з клопотанням про визнання неконституційними пунктів 4, 5 частини четвертої статті 328 ЦПК України, частини другої статті 388 КПК України звернувся громадянин, то це є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження в цій частині конституційного звернення згідно з пунктом 1 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Враховуючи викладене та керуючись статтями 150, 153 Конституції України, статтями 42, 43, 45, 50 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

У Х В А Л И В:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Макоїнікова Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень пункту 1 частини другої статті 17 Кодексу адміністративного судочинства України, пунктів 4, 5 частини четвертої статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, частини другої статті 388 Кримінально-процесуального кодексу України на підставі пунктів 1, 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — відсутність встановленого Конституцією України, цим Законом права на конституційне подання, невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим цим Законом.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ